

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an : 2 Dolars

—•—•—
Edition spéciale : 3 Dolars

ADRESSE

«Idjtihad» Constantinople

—•—•—
Téléph : 20865

xxviiième ANNÉE

İÇTİHAT

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No : 358

ABONNEMAN

Seneliği (24 Nusha) Türkiye
için: 2 1,2, Â'lâ kâğıdlısı

5 liradır

ADRES

Cıgaloğlunda İctihad Evi

—•—•—
Tarihi Te'sisi :

1904 — Genève

Yirmi sekizinci sene

dana çıkarmakla kalmaz , aynı zamanda Türk Tarihinin meraklı bir devresi de tenevvür etmiş olur. Fuat [*] ve Ahmet Vefik Efendi [**] lerin dostu ve kalem arkadaşı olmuş , ve aynı zamanda İngiliz elçisi Redcliff in mu'temedi mevkiinde kendisine gayri resmî ağır vazifeler yükletilmiş bir adam , her halde mu'asırları üzerinde bir intıba' bırakmış olsa yeri var. Türk dostlarının kayıtları arasından bu meşhur luğatşinasın yeni ve canlı bir tasvirini alıp gözümüz önüne koyacak acaba kimse yok mudur?

Elime şu fırsat geçmişken , müsa'adenizle , hence ehemmiyetli görülen diğer bir noktayı da arz edeyim. 1890 senesine doğru Redouse un buraya gönderilen on iki cild luğat müsveddeleri acaba ne oldu? Edebi Türkçe lisanının dört başı ma'mur bir esas üzerine kurulmak üzere bulunduğu böyle bir zamanda , bu eski eserin ölçülmez bir kıymeti olacağını zannetmemek elimden gelmiyor . İstanbul kütüphanelerile alâkadar dostlarımdan hiç biri şimdiye kadar bu müsveddelerin bir kaydını bulmaga muvafak olamadı ; Redhouse un biografisini yazan İngilizlerse bu müsveddelerin İstanbula gönderildiğini pek kat'î olarak söylüyorlar. Eğer bu müsveddeler hakikaten kaybolmuşsa British Museum deki İngilizce müsveddelerden istifade etmek kalır .

Bu vesile ile hürmetlerimi te'yid ederim , efendim.

F. Lyman Mac Callum

KARTAL VE TILKI

Esope hikâyelerinden :

Bir kartal ile bir tilki arkadaş olurlar. Rahatlıklarını sağlamlaştırmak ümidile beraber yaşamaya karar verirler. Kartal havalanır , çok yüksek bir ağaca yerleşerek yumurtlar . Tilki de ağacın altında bulunan çalılıklara sokularak oturur. Fakat bir gün tilki , gıda aramak için çıkıp gittiği bir sırada aç kalan kartal tilkinin yavrularını kaldırır ve kartaleklarıle kendine ziyafet çeker. Dönüşte tilki olanı biteni görerek yavrularını kaybetmekten fazla intikam alamamaktan kederlenir. Hakikaten kendisi gibi dört ayaklı bir hayvan kuşu takib edemezdi . Zayıfların ve iktidarsızların yegâne kudreti olan düşmanını uzaktan teline etmekle

iktifa eder. Kartal arkadaşına ettiği ihanetin cezasını çekmekte gecikmez . Günün birinde köylüler kırlarda bir keçiye yakarak kurban[*] ederken Kartal ma'bedde, henüz yanmakta olan ciğeri kaparak yuvasına götürür. Sert bir rüzgâr esmeğe başladığından ağacın kuru bir dalı tutuşur ve daha uçmaga muktedir olmayan kartal yavruları yanarak yere düşerler . Tilki hemen koşarak kartalın gözü önünde hepsini parçalar. Bu masal dostluğa ihanet edildiği takdirde aldatılan kimseler zayıf ise intikamlarından belki kurtulmak mümkün olduğunu fakat her halde Allâhın cezasından kurtulmak kabil olmadığını gösterir .

KARTAL VE OSURGAN BÖCEĞİ

Dişi bir kartal bir tavşanı takib ediyordu. Tavşan kurtuluş olmadığını anlayınca gözüne ilişen yegâne mahluktan imdat ister; bir osurgan böceği vardı , osurgan böceği ona teminat verdi ve kartalın yaklaştığını görünce kendisinden istinzahta bulunan tavşanı öldürmemesini rica etti . Fakat kartal , küçük böceğin ricalarına ehemmiyet vermiyerek gözleri önünde tavşanı parçaladı . O günden sonra osurgan böceği , kin besliyerek kartalın nerelerde yuva kurduğunuzözetlerdi ve ne vakit kartal yumurtlarsa, osurgan böceği uçar ve yuvadaki yumurtaların hepsini aşağıya yuvarlayarak kırar. O kadar ki kartal hiç bir yerde rahat bulamıyarak İlahlar İlahı Zeus e, müracaat eder.(Zirâ bu kuş Zeuse, tahsis edilmiştir) ve ondan yavrularını saklamak için emin bir melce' bulmasını ister ve rica eder. Zeus eteklerinin içinde yumurtlamasına müsaade eder . Fakat osurgan böceği bu kurnazlığı sezer, çamurdan bir toparlak yapar ve uçar. Zeus ün kucağının üstüne varır varmaz düşürür. Zeus kucağındaki yumurtaları unutarak ayağa kalkar ve çamur parçasını silker ve böylece yumurtaları yere düşürür .

O zamandan beri derler ki osurgan böceklerinin çıktığı mevsimde kartallar yuva yapmazlarmış .

Bu masal hiç kimseye nazarı istihfafla bakılmamasını öğretir ; daima bir hakaretin intikamını alamıyacak hiç bir zayıf mahluk olmadığının göz önünde bulundurulması lâzımdır.

Tevfik Fuat

[*] Sadrı A'zam Fu'ad Paşa .

[**] Sadrı A'zam Ahmed Vefik Paşa.

[*] Masal eskidir. Yunani kadimde yakmak suretile İlahlara keçi , koyun ve buna benzer bir çok hayvanlar kurban edilirdi .